

TEBLİĞ

Ticaret Bakanlığından:

GÜMRÜK GENEL TEBLİĞİ
(SERBEST DOLAŞIMA GİRİŞ) (SERİ NO: 18)

BİRİNCİ BÖLÜM
Başlangıç Hükümleri

Amaç ve kapsam

MADDE 1- (1) Bu Tebliğin amacı, 7/10/2009 tarihli ve 27369 mükerrer sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Gümrük Yönetmeliğinin 181 inci maddesi kapsamında diğer kurumlarca yapılacak kontrollere tabi eşya, serbest dolaşıma giriş rejimine tabi tutulmak üzere metal hurda olarak beyan edilen eşya ve 31/12/2020 tarihli ve 3350 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile yürürlüğe konulan İthalat Rejimi Kararının 4 üncü maddesinde sayılan önlemlere tabi eşyanın serbest dolaşıma girişi sonrasında kullanım veya teslimine yönelik yapılan beyanların tespit işlemlerine ilişkin raporların düzenlenmesi ile süreler, ibraz ve diğer usul ve esasları belirlemektir.

Dayanak

MADDE 2- (1) Bu Tebliğ, 27/10/1999 tarihli ve 4458 sayılı Gümrük Kanununun 10 uncu maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

İKİNCİ BÖLÜM

Eşyanın Kullanım veya Teslimine İlişkin Özel Hükümler

Diğer kurumlarca yapılacak kontrollere ilişkin özel hükümler

MADDE 3- (1) Yürürlükteki mevzuat uyarınca ilgili gümrük rejimleri kapsamında Türkiye’ye ithali öngörülen her türlü izin veya uygunluk belgesine veya bu belgeler yerine geçen bilgiye tabi eşyaya ilişkin yetkili kurumlarca yapılacak kontrollere dair kendi mevzuatlarında düzenlenmesi şartıyla, eşyanın serbest dolaşıma girişi sonrası beyana uygun kullanım, teslim veya işleme konu edilip edilmediğinin tespiti yetkilendirilmiş gümrük müşaviri raporu ile yapılır.

(2) Yetkilendirilmiş gümrük müşaviri raporu beyannamenin tescil tarihinden itibaren altı ay içinde düzenlenir. Eşyanın teslim, kullanım veya işleme konu edilmediğinin ispatı ve süresi içinde başvurulması kaydıyla bu süre üçer aylık dönemler halinde uzatılabilir ancak ek süreler dahil yirmi dört ayı geçemez. Tespit raporu 10/9/2020 tarihli ve 31240 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Yetkilendirilmiş Gümrük Müşavirliği Tebliğinin 17 nci maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen sürede ilgili gümrük idaresine ibraz edilir.

(3) Tespit raporunun ikinci fıkrası kapsamında belirlenen süre içinde ibraz edilmemesi halinde, ibraz süresinin bitiminden itibaren başlamak üzere raporun ibraz edildiği güne kadar geçen her gün için yükümlüye Gümrük Kanununun 241 inci maddesinin birinci fıkrası uyarınca usulsüzlük cezası uygulanır. Usulsüzlük cezası en fazla iki aylık süre için uygulanır ve bu sürenin sonunda Gümrük Yönetmeliğinin 181 inci maddesinin onuncu fıkrasının (c) bendinde belirtilen şekilde işlem yapılır. İkinci fıkrada belirlenen süre geçirilerek ibraz edilen tespit raporları ancak süre bitiminden itibaren iki ay içinde ibraz edilmiş olması ve bu fıkraya uyarınca düzenlenen cezaların tahsili şartıyla kabul edilir.

(4) Eşyanın beyana uygun olmayan kullanım, teslim veya işleme konu edildiğinin tespit edilmesi halinde Gümrük Yönetmeliğinin 181 inci maddesinin onuncu fıkrasının (c) bendi uyarınca işlem tesis edilir.

(5) Bu madde hükümleri serbest dolaşıma giriş rejimine tabi tutulan eşyaya uygulanır.

(6) Yetkilendirilmiş gümrük müşavirleri, tespit tarihi itibarıyla son iki yıl içinde, bizzat kendilerince veya ortağı oldukları gümrük müşavirliği firmalarınca dolaylı temsil suretiyle işleri takip edilen yükümlüler ile çalışanı veya ortağı oldukları yükümlüler adına ya da hesabına tescil edilen beyannameler kapsamı eşya için bu madde kapsamında tespit raporu düzenleyemezler. Aksi durumun tespiti halinde, Gümrük Yönetmeliğinin 578 inci maddesinin ikinci fıkrası uyarınca işlem yapılır.

Metal hurdaya ilişkin özel hükümler

MADDE 4- (1) Serbest dolaşıma giriş rejimine tabi tutulmak üzere Türk Gümrük Tarife Cetvelinin 72 nci, 74 üncü ve 76 ncı fasıllarında hurda olarak beyan edilen eşyanın izahname açıklama notlarında belirtildiği gibi kırpıntı, döküntü ve yeniden kullanılamaz halde olması gerekmekte olup yapılan kontrollerde eşyanın hurda olarak değerlendirilmesi konusunda tereddüt yaşanması halinde eşyanın hurda olarak ithal edilebilmesi için;

a) 17/4/1957 tarihli ve 6948 sayılı Sanayi Sicil Kanununun 2 nci maddesine istinaden ithalatçı firma adına düzenlenmiş sanayi sicil belgesinin ve 18/5/2004 tarihli ve 5174 sayılı Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Odalar ve Borsalar Kanununun 12 nci ve 56 ncı maddelerine istinaden düzenlenip onaylanan kapasite raporunun beyannameye eklenmesi,

b) 31/12/2023 tarihli ve 32416 dördüncü mükerrer sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Çevrenin Korunması Yönünden Kontrol Altında Tutulan Metal Hurdaların İthalat Denetimi Tebliği (Ürün Güvenliği ve Denetimi: 2024/23)

uyarınca gerekli metal hurda ithalatçı belgesi ile geçici faaliyet belgesi veya çevre izin ve lisans belgesinin mevcut olması,

c) İthalatçı firma tesisinin, eşyanın ergiterek başka bir eşya haline dönüşmesini sağlayacak makine, teçhizatı ve ergitme ocağını haiz bulunduğu ve firmanın kapasite raporları, metal hurda ithalatçı belgesi, geçici faaliyet belgesi veya çevre izin ve lisans belgesiyle söz konusu eşyadan başka bir eşya üretmeye ehil olduğu hususlarının sabit olması,

ç) Eşyanın, metal hurda olarak beyan edildiği gümrük tarife istatistik pozisyonu ile hurda olmaması durumunda sınıflandırılması muhtemel gümrük tarife istatistik pozisyonu için uygulanacak gümrük vergileri arasındaki fark kadar Gümrük Kanununun 202 ila 207 nci maddeleri uyarınca teminat alınması,

gerekir. Bu koşulların yerine getirilememesi halinde, eşyanın hurda olarak ithal talebi kabul edilmez ve gümrük, dış ticaret ve ilgili diğer mevzuat kapsamında işlem yapılır.

(2) Gümrük idaresince eşyanın muayenesi esnasında motor, motor bloğu, şaft, kasa parçaları, dingil, jant, depo gibi araç parçalarının, beyan amacı dışında yedek parça olarak kullanılacağı tespit edilmesi halinde birinci fıkrada belirtilen kapsamda ithalata izin verilmez ve gümrük, dış ticaret ve ilgili diğer mevzuat kapsamında işlem yapılır. Ancak orijinal amacına uygun kullanılıp kullanılmayacağı hususunda tereddüt yaşanması halinde otomotiv sanayiine ait bu tür eşyanın gümrüklü yer ve sahalarda kırılıp, parçalanıp veya preslenerek ithaline izin verilir.

(3) Hurda olarak beyan edilen motor, motor bloğu, şaft, kasa parçaları, dingil, jant, depo gibi araç parçalarının ithal edilebilmesi için yakıt, fren, hidrolik ve soğutma sıvıları gibi sıvılardan ve şanzıman ve motor yağı gibi yağlardan arındırılmış olması gerekir. Tehlikeli atık ve yağlarla kontamine durumdaki araç parçalarının ithaline izin verilmez.

(4) Birinci fıkrada yer verilen şartların karşılanması halinde, eşyanın firma tesisinde yapılacak işlem sonucunda kendi orijinal kullanımına uygun olmayan, ilk şekillerinden farklı bir eşyaya dönüştürüldüğünün tespiti için yükümlüden yetkilendirilmiş gümrük müşaviri raporu talep edilir ve beyannamede düzeltme yapılarak 44 no.lu haneye "0786-YGM Raporu" belgesi doğrulama alanı "S" olarak eklenir. Tespite konu işlemin tamamlanması için firmanın kapasitesi ve yapılacak işlemin niteliği gibi hususlar göz önüne alınarak beyannamenin tescil tarihinden başlayarak altı ayı geçmemek üzere yükümlüye bir süre verilir.

(5) Eşyaya ilişkin bir ekspertiz raporu olsun veya olmasın kırılma, eskime veya diğer nedenlerle kesinlikle kullanılamaz halde olması nedeniyle eşyanın kendi orijinal (ilk halinde) kullanımına uygun durumda olmadığına gümrük idaresince tespiti halinde yetkilendirilmiş gümrük müşaviri raporu talep edilmez.

(6) Yetkilendirilmiş gümrük müşaviri raporu talep edilen eşya gerekli önlemler alınarak gümrük gözetiminde ithalatçı firma tesisine yönlendirilir.

(7) Süresi içinde başvurulması kaydıyla dördüncü fıkrada belirtilen süre üçer aylık dönemler halinde uzatılabilir ancak ek süreler dahil yirmi dört ayı geçemez. Düzenlenen tespit raporu Yetkilendirilmiş Gümrük Müşavirliği Tebliğinin 17 nci maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen sürede ilgili gümrük idaresine ibraz edilir.

(8) Eşyanın kendi orijinal kullanımına uygun durumda olmayan, ilk şekillerinden farklı bir eşya haline geldiğinin tespit edilmesi halinde teminat iade edilir.

(9) Tespit raporunun süresi içinde ibraz edilmemesi veya eşyanın kendi orijinal kullanımına uygun durumda olmayan, ilk şekillerinden farklı bir eşya haline gelmediğinin tespit edilmesi halinde teminat irat kaydedilir ve Gümrük Yönetmeliğinin 181 inci maddesinin onuncu fıkrasının (c) bendinde belirtilen şekilde işlem yapılarak duruma göre Gümrük Kanununun 234 üncü veya 235 inci maddesine göre cezai işlem uygulanır.

Ticaret politikası önlemlerine ilişkin özel hükümler

MADDE 5- (1) Gümrük idaresi, gerekli görmesi halinde, eşyanın İthalat Rejimi Kararının 4 üncü maddesinde sayılan önlemlere tabi bir eşya olup olmadığına eşyanın muayenesi ile beyanname ve eki bilgi ve belgelerin tetkikinden anlaşılamadığı durumlarda, yükümlüsünden eşyanın önlem kapsamında olup olmadığına tespitine yönelik yetkilendirilmiş gümrük müşaviri raporu talep edebilir. Ancak, eşyanın ticaret politikası önlemine tabi olmadığına gümrük idaresince tespiti mümkünse yetkilendirilmiş gümrük müşaviri raporu talep edilmez.

(2) Kapanmış beyannameler için yetkilendirilmiş gümrük müşaviri raporu gümrük idaresinin ilgili firmaya yönelik yazısının tebliğinden itibaren bir ay içinde düzenlenir. Eşyanın teslim, kullanım veya işleme konu edilmediğinin ispatı ve süresi içinde başvurulması kaydıyla tespite konu işlemin tamamlanması için firmanın kapasitesi ve yapılacak işlemin niteliği gibi hususlar göz önüne alınarak gümrük idaresince üç ayı geçmemek üzere bir süre verilir. Süresi içinde başvurulması kaydıyla bu süre, üçer aylık dönemler halinde uzatılabilir ancak ek süreler dahil on iki ayı geçemez.

(3) Serbest dolaşıma giriş işlemleri tamamlanmamış eşyanın İthalat Rejimi Kararının 4 üncü maddesinde sayılan önlemlere tabi bir eşya olup olmadığına eşyanın muayenesi ile beyanname ve eki bilgi ve belgelerin tetkikinden anlaşılamadığı durumlarda tespite konu işlemin tamamlanması için firmanın kapasitesi ve yapılacak işlemin niteliği gibi hususlar göz önüne alınarak gümrük idaresince altı ayı geçmemek üzere bir süre verilir. Eşyanın teslim, kullanım veya işleme konu edilmediğinin ispatı ve süresi içinde başvurulması kaydıyla bu süre, üçer aylık dönemler halinde uzatılabilir ancak ek süreler dahil yirmi dört ayı geçemez.

(4) Üçüncü fıkradaki eşyaya ilişkin yapılan beyanda mevzuatın öngördüğü diğer hususlarda bir aykırılık görülmemesi kaydıyla eşyanın ticaret politikası önlemine tabi olması halinde uygulanacak gümrük vergileri kadar

Gümrük Kanununun 202 ila 207 nci maddeleri uyarınca teminat alınır. Ayrıca beyannamede düzeltme yapılarak 44 no.lu haneye "0786-YGM Raporu" belgesi doğrulama alanı "S" olarak eklenir.

(5) Düzenlenen yetkilendirilmiş gümrük müşaviri raporu Yetkilendirilmiş Gümrük Müşavirliği Tebliğinin 17 nci maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen sürede ilgili gümrük idaresine ibraz edilir.

(6) Eşyanın ticaret politikası önlemine tabi olmadığı tespit edilmesinde halinde teminat iade edilir.

(7) Tespit raporunun süresi içinde ibraz edilmemesi veya eşyanın önlem kapsamı dışında olduğuna ilişkin yapılan beyanın uygun olmadığı tespit edildiğinde eksik alınmış olan vergi ve diğer mali yükümlülükler için ek tahakkuk düzenlenir ve Gümrük Kanununun 234 üncü maddesine göre cezai işlem uygulanır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Tespit raporlarına ilişkin gümrük idaresince yapılacak işlemler

MADDE 6- (1) Bu Tebliğ kapsamında düzenlenen tespit raporları hakkında Yetkilendirilmiş Gümrük Müşavirliği Tebliğinin 18 inci maddesi çerçevesinde işlem yapılır.

Yetki

MADDE 7- (1) Ticaret Bakanlığı (Gümrükler Genel Müdürlüğü), bu Tebliğin uygulanması sırasında gerekli göreceği her türlü tedbiri almaya, özel ve zorunlu durumları inceleyip sonuçlandırmaya yetkilidir.

(2) Bu Tebliğde yer almayan hususlarda gümrük, dış ticaret ve ilgili diğer mevzuat hükümleri uygulanır.

Geçiş süreci

GEÇİCİ MADDE 1- (1) Bu Tebliğin 3 üncü maddesinin ikinci fıkrası uyarınca 1/1/2024-30/6/2024 tarihleri arasında tescil edilen beyannameler kapsamında yapılacak tespitlere ilişkin yetkilendirilmiş gümrük müşaviri raporlarının, süre uzatımına ilişkin hususlar saklı kalmak kaydıyla 31/12/2024 (dahil) tarihine kadar düzenlenmesi gerekmektedir.

Yürürlük

MADDE 8- (1) Bu Tebliğ yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 9- (1) Bu Tebliğ hükümlerini Ticaret Bakanı yürütür.